

Svampbekämpning i åkerböna

Cecilia Lerenius, Växtskyddscentralen, Skara

Få försök var lönsamma att behandla eftersom det var en lång, torr period efter midsommar och svampangreppen blev måttliga. Preparatet Signum hade även i år bäst effekt mot chokladfläcksjuka och det gick att gå ner i dos. Effekten av behandlingen syntes tydligt på hur stor andel av bladen som fanns kvar i mitten av augusti. Chokladfläcksjuka utvecklades först i månadskiftet juli-augusti och därför fungerade det bättre att vänta ett par veckor med bekämpningen, jämfört med att behandla vid begynnande blomning vid midsommar.

Svampbekämpning i åkerböna har testats sedan 2005 med ett till tre försök per år. I år utökades serien till fem försök, två i FiV respektive ÖSF och ett försök i Skåne. De två registrerade preparaten i åkerböna, Amistar och Signum, testades i hel och halv dos och vid två tidpunkter. Tidpunkterna var begynnande blomning, DC 60-63, och 10-14 dagar senare. Det fanns även, för första gången, ett led med behandling vid båda tidpunkterna.

Fler blad kvar vid behandling

Det var ovanligt mycket bladmögel i åkerböborna i början av säsongen. Men en lång varm och torr period efter midsommar, framför allt i Skåne och Östergötland, medförde att angreppen stannade upp. Senare på säsongen utvecklades chokladfläcksjuka och det syntes skillnader mellan behandlingarna i augusti när bladen började trilla av. Tidigare var det svårt att gradera några skillnader mellan behandlingarna. Inga andra sjukdomar, t ex bönfäcksjuka eller rost, fanns i försöken.

Torkan påverkade skördenivån negativt i Östergötland och grundskörden blev bara 2,0-2,8 ton/ha. I dessa försök och i Skåne-försöket blev det heller inga skördeeffekter av behandlingarna, tabell 1. I Västergötland var det inte fullt så varmt och torrt i juni-juli och det blev skördeökningar av de sena Signum-behandlingarna, även om de bara är statistiskt säkra i ett av försöken. Både i dessa försök och i det skånska försöket syntes det tydligt att det också var fler blad kvar i mitten-slutet av augusti i dessa led. Troligen är det fungicidens effekt på framför allt chokladfläcksjuka som har medfört att bladen inte vissnar och trillar av i förtid.

Endast lönsamt i Västergötland

För att en behandling med en halv dos Signum (0,5 l/ha) ska löna sig krävs en merskörd på cirka 250 kg/ha för preparat- och körkostnad, när bönpriset är 1,87 kr/kg, och ytterligare cirka 50 kg för nedkörningen. Det var endast lönsamt att bekämpa ett av försöken, Häljestena, och med den låga dosen Signum sent.

En halv dos av Signum var tillräckligt för de angrepp som fanns i årets försök. Det gav ingen ytterligare merskörd eller effekt av att höja dosen eller behandla två gånger. Amistar hade varken effekt på skörden eller på andelen blad som fanns kvar i augusti, trots att bekämpningen gjordes vid den senare tidpunkten. Även tidigare år har Signum varit överlägsen Amistar i försöken. Försöken visar också att det har gått bra att vänta med behandlingen till 10-14 dagar efter begynnande blomning. Inget av de tre år som behandling vid två tidpunkter har

Tabell 1. Svampbekämpning i åkerböna. Två försök FiV, två försök ÖSF och ett försök i Skåne. L15-6050, 2010.

Behandling	Dos kg, l/ha	Skörd och merskörd, kg/ha				Heda Ödeshög	Västergård Tågarp	Medel	Netto* foderpris 1,87 kr/kg kr/ha	Blad kvar per planta %	Beställare
		10-14 d. senare	Astranna Gråstorp	Häljestena Gråstorp	Vägerstad Vreta kl						
Obehandlat		3930	3200	2010	2790	3530	3090	5782	19	Region	
Signum	0,5	+40	+110	+180	-30	0	+60	-350	24	Region	
Signum	1	-140	+110	+280	+100	-40	+60	-650	32	BASF**	
Amistar	0,5	-120	0	-170	+80	-10	-40	-440	22	Region	
Signum	0,5	+400	+420	+170	+80	+150	+240	-10	48	Region	
Signum	1	+350	+400	+150	+90	+30	+200	-390	52	Region	
Signum	0,5	+290	+380	+80	+280	+40	+210	-520	52	BASF**	
LSD		ns	320	ns	ns	ns	160	285	19		
Probv		0,0785	0,0257	0,0894	0,7082	0,8828	0,0034	0,0002	0,0054		
CV%		7,3	6,1	9,3	8,7	5,5	3,7	4,1			
Förfrukt		höstvede	höstvede	rågvete	höstvede	havre					
Sort		Tattoo	Paloma	Gloria	Gloria	Marcel					
Område		FIV	FIV	ÖSF	ÖSF	Skåne					
Län/antal försök		"R"	"R"	E	E	M	5	5	3		

* körkostnad 145 kr, körskada 1,0 % vid DC 60 och 1,5 % 10-14 dagar senare, Amistar 436 kr/l och Signum 625 kr/l.

** ett av försöken beställt av regionen (ÖSF)

testats, har det dock varit lika tidig utveckling av chokladfläcksjuka som 2003 då många fält i Västergötland vissnade ner redan i juli. Det är mycket ovanligt att chokladfläcksjuka utvecklas så tidigt, men ökad uppmärksamhet krävs de år som väderleken är varm och fuktig i början av sommaren.

Annons?

Bild?